

**Procedury Interwencyjne Postępowania w Sytuacjach Zagrożenia
Szkoły Podstawowej Nr 51
z Oddziałami Integracyjnymi w Katowicach**

Zgodne z modulem Krajowego Programu Zapobiegania Niedostosowaniu Społecznemu i Przystępczości wśród Dzieci i Młodzieży przyjętego przez Radę Ministrów w dniu 13 stycznia 2004 roku.

I Zachowania agresywne:

A / pobicie

CZYNNOŚCI NAUCZYCIELA

1. Nauczyciel lub pracownik szkoły identyfikuje sprawców **rozdziela ich i zapewnia bezpieczeństwo dla jednego i drugiego ucznia**, zgłasza wychowawcy. W przypadkach uszkodzenia ciała **powiadamia pielęgniarkę szkolną i pracownika bhp**
2. Interwencja wychowawcy: rozeznaje i wyjaśnia sytuację, prowadzi rozmowę z uczniami, wyciąga konsekwencje(upomnienie, wezwanie i **poinformowanie rodziców o zdarzeniu**).
3. W wypadku powtarzających się sytuacji agresywnego zachowania lub o dużym nasileniu agresji, przemocy o charakterze zagrożenia bezpieczeństwa ucznia, zastraszania, gróźb wychowawca **powiadamia pedagoga, psychologa szkolnego**, z którym podejmuje współpracę.

CZYNNOŚCI PEDAGOGA , PSYCHOLOGA SZKOLNEGO

1. Rozmowa z uczestnikami bójki pod kątem
 - a. wyjaśnienia sytuacji, motywów działania uczniów,
 - b. działań naprawczych (podjęcie zobowiązań uczniów wobec siebie)Sporządzenie notatki służbowej z rozmowy.
2. **Podjęcie współpracy z rodziną - rozmowa z rodzicami i uczniami, w której uczestniczą : wychowawca a w szczególnych sytuacjach dyrektor szkoły. Z rozmowy zostaje sporządzona notatka służbowa.**
3. Jeżeli wymaga tego sytuacja(decyduje waga popełnionego czynu) sprawa jednocześnie zostaje skierowana na policję lub do sądu.
4. W wypadku sprawowania w danej rodzinie nadzoru kuratora sądowego(sprawa opiekuńcza lub nieletniego), pedagog szkolny kontaktuje się z kuratorem, umawia na rozmowę.
5. Wspieranie przez pedagoga, psychologa szkolnego działalności wychowawczej wychowawcy klasy poprzez :
 - a. pomoc w dostosowaniu tematyki pracy wychowawczej w klasie do pojawiających się problemów, doradzanie literatury, w opracowaniu zajęć w klasie;
 - b. zajęcia pedagoga z klasą dotyczące zagadnień związanych z problematyką przemocy i agresji;
 - c. udział w zebraniu z rodzicami.

B/ podczas lekcji

CZYNNOŚCI NAUCZYCIELA UCZĄCEGO

w wypadku agresywnych zachowań ucznia/ uczniów wobec kolegów lub nauczyciela (rzucanie przedmiotami, używanie obraźliwych, wulgarnych słów, stosowanie fizycznej przemocy, samowolne opuszczenie klasy itp.)

1. Słownie upomina danego ucznia.
2. Stosuje metody aktywizujące dziecko, zachęca je do pracy(w uzasadnionych przypadkach odwraca uwagę ucznia od czynu i skupia ją na temacie lekcji).
3. Wyraźnie komentuje rodzaj zachowania i wyraża swoją opinię **bez oceniania**. Stosuje komunikację bezpośrednią, asertywną.
4. W wypadku opanowania sytuacji nauczyciel uczący prowadzi po lekcji rozmowę z uczniem i wyciąga konsekwencje odpowiednio do popełnionego czynu(zgłoszenie wychowawcy, upomnienie, uwaga, wezwanie rodziców, zastosowanie kar wg, WSO) Decyzja o rodzaju postępowania zależy od nauczyciela uczącego, jednak obowiązuje go powiadomienie wychowawcy, a w przypadku jego nieobecności pedagoga szkolnego lub psychologa szkolnego, który podejmuje odpowiednie do sytuacji działania.
5. W wypadku nieopanowania sytuacji przez nauczyciela uczącego i braku reakcji ze strony ucznia, można wezwać wychowawcę do klasy, a w wypadku jego nieobecności pedagoga lub psychologa szkolnego. W szczególnie uzasadnionych przypadkach także wicedyrektora lub dyrektora szkoły.

CZYNNOŚCI WYCHOWAWCY

w wypadku agresywnych zachowań uczniów z własnej klasy wobec kolegów lub swojej osoby.

1. Wzywa pedagoga lub psychologa szkolnego, w uzasadnionych przypadkach (nieobecność pedagoga, waga czynu) wicedyrektora lub dyrektora szkoły do klasy.
2. Jeżeli interwencja nie przynosi oczekiwanych rezultatów lub miało miejsce zdarzenie o wyjątkowo dużym nasileniu agresji, występuje brak reakcji ze strony ucznia, wychowawca lub pedagog szkolny telefonicznie kontaktuje się z rodzicami dziecka, informuje o zajściu, wzywa do szkoły najlepiej jeżeli to możliwe natychmiast celem przeprowadzenia z nim rozmowy, a w wyjątkowych sytuacjach celem odebrania dziecka ze szkoły.
3. Po przyjeździe rodziców ustala termin odbycia wspólnej rozmowy z wychowawcą w obecności pedagoga szkolnego, (jeżeli jest to możliwe rozmowę przeprowadza się od razu po przybyciu rodziców). Celem rozmowy jest dokładne sprecyzowanie pracy z danym dzieckiem.
4. Omawia z rodzicami sposób współpracy ze szkołą, wyznacza konkretne terminy spotkań i rozmów. Egzekwuje podjęte ustalenia z rodzicami.
5. Proponuje przeprowadzenie badań w Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej, a w przypadku dziecka zdiagnozowanego, konsultacji z lekarzem prowadzącym .
6. Po lekcji wychowawca jest zobowiązany do wyciągnięcia konsekwencji wobec uczniów. Od jego decyzji i rozeznania sytuacji zależy poinformowanie pedagoga lub psychologa i prowadzenie wspólnych działań, a w uzasadnionych przypadkach poinformowanie dyrektora szkoły.

CZYNNOŚCI PEDAGOGA, PSYCHOLOGA SZKOLNEGO

PROCEDURY INTERWENCYJNE

1. Przeprowadza interwencję w klasie na wezwanie nauczyciela lub wychowawcy.
2. W wypadku braku reakcji ze strony ucznia, konsultuje przypadek z dyrektorem szkoły, nawiązuje telefoniczny kontakt z rodzicami, wzywa ich do szkoły.
3. W wypadku opanowania zdarzenia, prowadzi rozmowę z uczniem/ uczniami w celu zdiagnozowania przyczyny zaistniałej sytuacji. Informuje ucznia o planowanych działaniach wychowawczych lub interwencyjnych.
4. Prowadzi rozmowę z rodzicami, opiekunami prawnymi dziecka i wypracowuje wspólnie z nimi działania naprawcze:
 - a. obejmuje indywidualną pomocą pedagogiczną lub proponuje pomoc psychologiczną(konkretne ustalenia);
 - b. proponuje zdiagnozowanie dziecka w Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej;
 - c. kieruje dziecko wraz z rodzicami do Poradni Rodzinnej;
 - d. proponuje rodzicom przeprowadzenie badań specjalistycznych(neurolog, psychiatra lub inne);
 - e. informuje rodziców o propozycji szkoły dotyczącej proponowanej pracy z dzieckiem(zajęcia indywidualne, specjalistyczne- dziecko zostaje nimi objęte w wypadku wyrażenia pisemnej zgody przez rodziców);
 - f. omawia z rodzicami sposób współpracy ze szkołą, wyznacza konkretne terminy spotkań, egzekwuje podjęte ustalenia.
 - g. w przypadku dziecka zdiagnozowanego, wyjaśnia konieczność dla dobra dziecka, dostosowania się do zaleceń poradni .

Podczas rozmowy jest obecny wychowawca klasy, jest sporządzana notatka służbowa. W szczególnych przypadkach w rozmowie uczestniczy wicedyrektor lub dyrektor szkoły.

5. W przypadku bardzo nasilonej agresji , zagrożenia życia i bezpieczeństwa innych lub własnego, kieruje odpowiednie pisma na policję lub do sądu, o czym powiadamia opiekunów prawnych dziecka.
6. Prowadzi zajęcia wychowawcze z klasą o tematyce profilaktyki przemocy(wskazana obecność na zajęciach z klasą wychowawcy klasy, celem kontynuacji pracy wychowawczej).
7. Bierze udział w zebraniu z rodzicami.
8. W wypadku, gdy dany uczeń lub rodzina jest objęta nadzorem kuratora sądowego, nawiązuje z nim kontakt, umawia się na rozmowę, na której zostaje ustalony wspólny front działań wychowawczych.

**AGRESYWNE ZACHOWANIA UCZNI
PRZERWA
ZACHOWANIA POZA LEKCJAMI**

W wypadku, gdy świadkiem jakiegokolwiek nieadekwatnego, niebezpiecznego, złego zachowania ucznia jest pracownik szkoły lub jakikolwiek nauczyciel, jego obowiązkiem jest natychmiastowe zareagowanie. W zależności od wagi popełnianego przez uczniów czynu:

- upomina lub rozdziela uczniów i zgłasza nauczycielowi dyżurującemu lub wychowawcy;
- bezpośrednio zgłasza do pedagoga lub psychologa szkolnego;
- zgłasza lub doprowadza uczniów do sekretariatu szkoły;
- w uzasadnionych przypadkach i podczas nieobecności pedagoga lub psychologa szkolnego zgłasza wicedyrektorowi lub dyrektorowi szkoły;

BÓJKI- reagowanie według opracowanej procedury działań interwencyjnych.

**STOSOWANIE INNYCH FORM PRZEMOCY
I NIEBEZPIECZNYCH ZABAW**

CZYNNOŚCI NAUCZYCIELA DYŻURUJĄCEGO

1. Zwraca uwagę uczniom i upomina.
2. Zgłasza zajście wychowawcy klasy, identyfikując uczestników.
3. Może wezwać lub bezpośrednio zgłosić sytuację pedagogowi szkolnemu, a w wypadku jego nieobecności wicedyrektorowi lub dyrektorowi szkoły.

CZYNNOŚCI WYCHOWAWCY KLASY

1. Rozeznaje sytuację.
2. Rozmawia z uczniami.
3. Wyciąga konsekwencje zgodnie z zaistniałą sytuacją i WSO (upomnienie, uwaga, nagana wychowawcy, obniżenie zachowania itp.).
4. Informuje pisemnie, telefonicznie lub wzywa rodziców do szkoły.
5. W zależności od charakteru popełnionego czynu, zgłasza problem pedagogowi szkolnemu i wspólnie z nim prowadzi dalsze działania interwencyjne lub wychowawcze.

CZYNNOŚCI PEDAGOGA, PSYCHOLOGA SZKOLNEGO

1. W możliwie najkrótszym czasie po zdarzeniu prowadzi rozmowę z uczestnikami zajścia. Ustala fakty, wyjaśnia, podejmuje pracę wychowawczą, doprowadza do porozumienia między uczestnikami rozmowy, konfliktu, przemocy itp. Przedstawia uczniom propozycje dalszej pracy szkoły lub informuje o podjętych i prowadzonych działaniach(wezwanie rodziców, czy skierowanie sprawy na policję lub do sądu). Z rozmowy sporządza notatkę służbową. Rozmowa może odbywać się w obecności wychowawcy.
2. Jeżeli wymaga tego sytuacja, redaguje i wysyła pisma na policję i do sądu, które konsultuje z dyrektorem szkoły.
3. Konsultuje się z wychowawcą i wspólnie z nim ustala dalsze działania, które są analogiczne, jak w wypadku opisanych wcześniej agresywnych zachowań ucznia podczas lekcji.

DZIAŁANIA INTERWENCYJNE SZKOŁY W SPRAWIE PALENIA PAPIEROSÓW.

CZYNNOŚCI WYCHOWAWCY

1. Każdy pracownik szkoły i nauczyciel zgłasza wychowawcy klasy o zauważonym kontakcie ucznia z nikotyną(palenie papierosów na terenie szkoły lub w jej otoczeniu).
2. Wychowawca wyciąga konsekwencje:
 - a. rozeznaje sytuację;
 - b. powiadamia dzieci i rodziców o obniżeniu zachowania (zgodnie z WSO);
 - c. nawiązuje ścisłą współpracę z pedagogiem szkolnym i opracowuje z nim strategię, plan działań naprawczych;
 - d. wzywa rodziców na wspólną naradę wychowawczą, wezwaniem za potwierdzeniem odbioru.

CZYNNOŚCI PEDAGOGA PSYCHOLOGA SZKOLNEGO

1. Przeprowadza rozmowę z uczniami, z której sporządza notatkę służbową.
2. Wspólnie z wychowawcą ustala plan pracy z dziećmi i tok postępowania. Przygotowuje plan przebiegu rozmowy z uczniami i ich rodzicami. Przeprowadza rozmowę z uczniami w obecności rodziców i wychowawcy klasy, na której informuje rodziców o działaniach szkoły w związku z wynikłym problemem. Z tej rozmowy sporządza notatkę służbową.
3. Nawiązuje ścisłą współpracę z rodzicami ucznia/ uczniów uzależnionych, którym palenie zdarzyło się więcej niż jeden raz. Proponuje rodzicom pomoc specjalistyczną (pulmonolog, skorzystanie z otwartych dni w szpitalach specjalistycznych, poradniach zajmujących się uzależnieniami), omawia różne możliwości pracy z dzieckiem, prowadzi spójne z domem rodzinnym działania wychowawcze.
4. Uczniów obejmuje opieką pedagogiczną lub kieruje do psychologa szkolnego.
5. Współtworzy program działań naprawczych, uczestniczy w jego realizacji.

DZIAŁANIA NAPRAWCZE- PEDAGOG PSYCHOLOGA SZKOLNEGO WE WSPÓLPRACY Z WYCHOWAWCĄ.

1. Diagnoza sytuacji- opracowanie ankiety i jej przeprowadzenie, opracowanie wyników.
2. Praca profilaktyczna z klasą, zajęcia wychowawcze.
3. Wspólne prowadzenie zebrania z rodzicami- zajęcia profilaktyczne, prelekcje, warsztaty dla rodziców.
4. Szczególna opieka wychowawcza nad uczniami zagrożonymi uzależnieniem.

DZIAŁANIA INTERWENCYJNE SZKOŁY W SPRAWIE ALKOHOLU.

I.A UCZEŃ POD WPLYWEM ALKOHOLU NA TERENIE SZKOŁY.

1. Każdy, kto zauważy ucznia pod wpływem alkoholu na terenie szkoły, zobowiązany jest powiadomić wychowawcę (w przypadku jego nieobecności pedagoga szkolnego lub dyrektora szkoły).
2. Wychowawca zabezpiecza ucznia, wzywa pedagoga, higienistkę i informuje o tym zdarzeniu dyrektora szkoły.
3. Wychowawca lub pedagog szkolny wzywa rodziców do szkoły, jednocześnie informując o wezwaniu pogotowia ratunkowego i inspektora ds. nieletnich.
4. W przypadku, gdy rodzice nie mogą przybyć do szkoły, nauczyciel w wypadku takiej konieczności udaje się z uczniem do szpitala i pozostaje tam do momentu przybycia opiekunów prawnych dziecka.
5. Wysłanie pism na policję i ewentualnie do sądu przez pedagoga i psychologa szkolnego.
6. Narada wychowawcza (wychowawca, zespół nauczycieli uczących ucznia, pedagog szkolny, wicedyrektor lub dyrektor szkoły)- ustalenie konsekwencji wobec ucznia, zgodnych ze statutem szkoły i WSO oraz planu pracy wychowawczej.
7. Nawiązanie przez pedagoga kontaktu z rodzicami;
 - a. zdiagnozowanie sytuacji rodzinnej,
 - b. objęcie ucznia opieką pedagogiczną,
 - c. zaproponowanie zgłoszenia się z dzieckiem do Poradni Leczenia Uzależnień (terapia).
8. Praca wychowawcza z klasą, współpraca wychowawcy z pedagogiem.
9. Udział pedagoga w zebraniu z rodzicami.

I.B UCZEŃ WNOSZĄCY LUB SPOŻYWAJĄCY ALKOHOL NA TERENIE SZKOŁY.

1. Każdy, kto zauważy ucznia wnoszącego lub spożywającego alkohol na terenie szkoły, zobowiązany jest powiadomić wychowawcę (w przypadku jego nieobecności pedagoga/psychologa szkolnego lub dyrektora szkoły).
2. Wychowawca zabezpiecza ucznia, wzywa pedagoga/psychologa szkolnego, higienistkę szkolną i dyrektora szkoły.
3. Wychowawca lub pedagog/psycholog szkolny, wzywa rodziców do szkoły, jednocześnie informuje o wezwaniu pogotowia ratunkowego i policji(zależy od stanu upojenia alkoholem).
4. Sporządzenie notatki służbowej z zajścia.
5. Narada wychowawcza (wychowawca, zespół nauczycieli uczących ucznia, pedagog szkolny, wicedyrektor lub dyrektor szkoły)- ustalenie konsekwencji wobec ucznia, zgodnie ze statutem szkoły i WSO oraz planu pracy wychowawczej.
6. Wychowawca informuje rodziców o podjętych konsekwencjach wobec ucznia.
7. Ewentualne wysłanie pism na policję lub do sądu przez pedagoga/psychologa szkolnego.
8. Pedagog/psycholog we współpracy z wychowawcą nawiązuje kontakt z rodzicami:
 - a. zdiagnozowanie sytuacji rodzinnej,
 - b. objęcie ucznia opieką pedagogiczną,
 - c. zaproponowanie zgłoszenia się z dzieckiem do Poradni Leczenia Uzależnień (terapia).
9. Praca wychowawcza z klasą, współpraca wychowawcy z pedagogiem.
10. Udział pedagoga/psychologa w zebraniu z rodzicami.

DZIAŁANIA INTERWENCYJNE SZKOŁY W SPRAWIE NARKOTYKÓW

II.A UCZEŃ POD WPLYWEM ŚRODKÓW UZALEŻNIAJĄCYCH NA TERENIE SZKOŁY.

1. Każdy, kto zauważy ucznia podejrzanego, że jest on pod wpływem środków uzależniających na terenie szkoły, zobowiązany jest powiadomić wychowawcę, pedagoga/psychologa szkolnego i dyrektora szkoły.
2. Jednocześnie zabezpiecza ucznia, wzywa higienistkę.
3. Wychowawca lub pedagog szkolny wzywa rodziców do szkoły, jednocześnie informując o wezwaniu pogotowia ratunkowego i policję- wydział ds.. narkotykowych.
4. W przypadku, gdy rodzice nie mogą przybyć do szkoły, nauczyciel w wypadku takiej konieczności udaje się z uczniem do szpitala lub na policję- wydział narkotykowy i pozostaje tam do momentu przybycia opiekunów prawnych dziecka.
5. Wysłanie pism na policję i ewentualnie do sądu przez pedagoga/psychologa szkolnego.
6. Sporządzenie notatki służbowej z zajścia.
7. Narada wychowawcza (wychowawca, zespół nauczycieli uczących ucznia, pedagog/psycholog szkolny, wicedyrektor lub dyrektor szkoły)- ustalenie konsekwencji wobec ucznia, zgodnych ze statutem szkoły i WSO oraz planu pracy wychowawczej.
8. Nawiązanie przez pedagoga/psychologa kontaktu z rodzicami;
 - a. zdiagnozowanie sytuacji rodzinnej,
 - b. objęcie ucznia opieką pedagogiczną,
 - c. zaproponowanie zgłoszenia się z dzieckiem do Poradni Leczenia Uzależnień (terapia)
9. Praca wychowawcza z klasą, współpraca wychowawcy z pedagogiem szkolnym.
10. Udział pedagoga/psychologa w zebraniu z rodzicami.

II.B UCZEŃ PRZYNOŚĄCY I ODURZAJĄCY SIĘ ŚRODKAMI UZALEŻNIAJĄCYMI NA TERENIE SZKOŁY.

1. Każdy, kto zauważy ucznia wnoszącego lub przyjmującego środki uzależniające na terenie szkoły, zobowiązany jest powiadomić wychowawcę, pedagoga/psychologa szkolnego i dyrektora szkoły. Jednocześnie zabezpiecza ucznia i posiadane przez niego środki uzależniające, wzywa higienistkę szkolną.
2. Wychowawca lub pedagog/psycholog szkolny, wzywa rodziców do szkoły, jednocześnie informuje o wezwaniu pogotowia ratunkowego i policji wydział ds. narkotykowych.
3. Wysłanie pism na policję i do sądu przez pedagoga szkolnego.
4. Sporządzenie notatki służbowej z zajścia- pedagog szkolny.
5. Narada wychowawcza (wychowawca, zespół nauczycieli uczących ucznia, pedagog szkolny, wicedyrektor lub dyrektor szkoły)- ustalenie konsekwencji wobec ucznia, zgodnie ze statutem szkoły i WSO oraz planu pracy wychowawczej.
6. Wychowawca informuje rodziców o podjętych konsekwencjach wobec ucznia.
7. Pedagog we współpracy z wychowawcą nawiązuje kontakt z rodzicami:
 - a. zdiagnozowanie sytuacji rodzinnej,

PROCEDURY INTERWENCYJNE

- b. objęcie ucznia opieką pedagogiczną,
 - c. zaproponowanie zgłoszenia się z dzieckiem do Poradni Leczenia Uzależnień(terapia).
8. Praca wychowawcza z klasą, współpraca wychowawcy z pedagogiem.
 9. Udział pedagoga w zebraniu z rodzicami.

SYSTEM EGZEKOWANIA REALIZACJI OBOWIĄZKU SZKOLNEGO PRZEZ UCZNIÓW.

Pedagog szkolny opracował stałą formę poprawy efektywności obecności uczniów na zajęciach. Oparł się na ogólnych zasadach obowiązku szkolnego względem uczniów. Stanowi o tym artykuł 15 ust. 1 ustawy OSO (nauka jest obowiązkowa do 18 roku życia) i 109 artykuł Kodeksu Opiekuńczo- Rodzinnego.

Rodzice ucznia są zobowiązani do powiadomienia wychowawcy lub sekretariatu szkoły(telefonicznie lub osobiście) o nieobecności dziecka w szkole powyżej 3 dni.

CZYNNOŚCI WYCHOWAWCY

1. Wychowawca diagnozuje przyczynę nieobecności ucznia na zajęciach szkolnych:
 - a) nawiązanie kontaktu z rodzicami- wezwanie, wyjaśnienie; w wypadku, gdy rodzice nie zgłaszają się kieruje wezwania pisemne (2) za potwierdzeniem odbioru;
 - b) rozmowa z uczniami;
2. Przy powtarzających się nieobecnościach i ucieczkach z lekcji, wychowawca zgłasza problem wagarów pedagogowi/psychologowi szkolnemu, nadal jednak nadzoruje przebieg realizacji obowiązku szkolnego przez tego ucznia.

CZYNNOŚCI PEDAGOGA PSYCHOLOGA SZKOLNEGO

1. Przeprowadzenie rozmowy z wychowawcą.
2. Przeprowadzenie rozmowy z uczniem.
3. Nawiązanie kontaktu z rodzicami, powiadomienie o podejmowanych krokach przez szkołę.
4. Ścisła współpraca z rodzicami- informowanie ich o nieobecnościach dziecka w szkole. Ustalenie konkretnych i stałych terminów wizyt rodziców w szkole.
5. Wysyłanie upomnienia do rodziców, rozpoczęcie procedury nałożenia kary grzywny za zaniechanie realizacji obowiązku szkolnego.
6. Wizyta w obecności wychowawcy (ewentualnie dzielnicowego, pracownika socjalnego MOPS) w domu rodzinnym ucznia.
7. Powiadomienie Sądu Rejonowego Wydział Rodzinny i Nieletnich.

W przypadku, kiedy uczeń nie realizuje obowiązku szkolnego, a rodzina lub uczeń jest objęty nadzorem kuratora sądowego, pedagog/psycholog szkolny nawiązuje z nim kontakt, umawia się na rozmowę, zgłasza problem. Jednocześnie informuje rodziców o podejmowanych przez szkołę działaniach. W przypadku stwierdzenia nieskuteczności nadzoru kuratora sądowego, pedagog szkolny kieruje sprawę do sądu.

PROCEDURY INTERWENCYJNE

Podstawy prawne stosowanych procedur:

- 1) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich /Dz. U. z 1982 r. Nr 35 poz. 228 z późn. zmian. - tekst jednolity Dz. U. z 2002 r. Nr 11 poz. 109 z / oraz przepisy wykonawcze w związku z ustawą,
- 2) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi /Dz. U. Nr 35, poz. 230 z p. zm./
Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii /Dz. U. z 2003 r. Nr 24, poz. 198/.
- 3) Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji /Dz. U. Nr 30 poz. 179 z późn. zmV
- 4) Zarządzenie Nr 15/97 Komendanta Głównego Policji z dnia 16 czerwca 1997 r. w sprawie form i metod działań policji w zakresie zapobiegania i zwalczania demoralizacji i przestępczości nieletnich.
- 6) Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty /Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329 z późn. zm./
- 7) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem /Dz. U. Nr 26, poz. 226/.

**Procedury zostały opracowane
przez pedagoga i psychologa szkolnego**